

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5263/23
25.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија др Драгице Попеску, председника већа, Светлане Павић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бокшан Ђорђе, адвокат из Панчева, ул. Змај Јовина бр. 5-в, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Станојевић Владан, адвокат из Смедерева, ул. Омладинска бр.2/2-а, ради дуга, вредност спора 1.081.000,00 динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Смедереву, Судска јединица у Ковину П 1767/21 од 01.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 25.10.2023.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Смедереву, Судска јединица у Ковину П 1767/21 од 01.06.2023. године у делу става првог изреке којим је тужени ББ обавезан да тужиоцу АА на име дуга исплати износ од 9.200 евра, као и у ставу другом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Смедереву, Судска јединица у Ковину П 1767/21 од 01.06.2023. године у преосталом делу става првог изреке, тако што се обавезује тужени ББ да тужиоцу АА износ дуга од 9.200 евра, као и законску затезну камату на наведени дуг почев од 01.06.2023.године, па до коначне исплате, исплати у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, све у року од 15 дана по пријему пресуде, под претњом принудног извршења.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име дуга исплати износ од 9.200 евра, по средњем курсу НБС на дан исплате, са

законском затезном каматом почев од 01.06.2023. године, као дана пресуђења, па до коначне исплате, све у року од 15 дана. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 154.910,00 динара, у року од 15 дана.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у границама законских овлашћења из члана 386 ЗПП (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 са свим изменама и допунама), овај суд је оценио да је жалба туженог делимично основана.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које повреде овај суд као другостепени пази по службеној дужности, нити друге повреде поступка које би биле битне. Супротно наводима жалбе туженог, ожалбена пресуда у потврђујућем делу је јасна и разумљива, а разлози о одлучним чињеницама су у складу са утврђеним чињеничним стањем, због чега побијана одлука није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из тачке 12 наведене законске одредбе.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је тужиоцу дана 15.09.2020. године, продао своје теретно возило марке “Raba” типа F27188, рег. Ознаке ... и прикључно возило марке “Kogel” типа ATL 20AWE18, рег.ознаке ..., за купопродајну цену од 13.000 евра, о чему је сачињена признаница које су странке потписале, те је истог дана тужени тужиоцу намирио део купопродајне цене у износу од 6.000 евра, на тај начин што му је исплатио износ од 1.000 евра у готовом новцу и предао му у државину и својину аутомобил марке “Mercedes”, чију су вредност странке процениле на износ од 5.000 евра, те му је остао дужан још 7.000 евра, да би му сукцесивно у више наврата исплатио износ од још 2.800 евра. Након тога тужени је од тужиоца затражио да му врати аутомобил, како би га регистровао и превео на тужиоца, што је тужилац и учинио, међутим, од тада је тужени почео да избегава сваки контакт са њим. Предметном тужбом тражи се исплата дуга од 9.200 евра, у динарској противвредности, са законском затезном каматом почев од пресуђења, па до исплате, с обзиром да је од укупно 13.000 евра, колико су коштала наведена теретна возила, тужени тужиоцу исплатио износ од 3.800 евра.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца основан, имајући у виду да су парничне странке закључиле усмени уговор о купопродаји покретних ствари, који је пуноважан, да је тужени тужиоцу само делимично исплатио договорену купопродајну цену, због чега је одлучено као у ставу првом изреке пресуде.

Оцењујући жалбене наводе туженог у вези са одлуком у потврђујућем делу, овај суд је закључио да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право. Разлоге које је за одлуку у овом делу дао првостепени суд, у свему, као правилне, прихвата и овај суд.

Наиме, одредбом члана 454 ЗОО, прописано је да се уговором о продаји обавезује продавац да на купца пренесе право својине на продатој ствари и да му је у ту сврху преда, а купац се обавезује да плати цену у новцу и преузме купљену ствар.

У конкретном случају, парничне странке су закључиле уговор о продаји теретног возила марке “Raba” са приколицом марке “Kogel”, које ствари, као предмет продаје је тужилац, као продавац, предао туженом, као купцу, међутим, тужени није тужиоцу исплатио уговорену цену у целости (исплатио му је 3.800 евра од договорених 13.000 евра), због чега је правилно првостепени суд закључио да је тужени дужан да му исплати преостали износ од 9.200 евра.

Због тога су неосновани наводи жалбе туженог да је приликом закључења уговора о купопродаји тужиоцу готовински исплатио део купопродајне цене у износу од 6.000 евра, о чему су сачинили признаницу која је достављена уз тужбу, те да је тужиоцу накнадно готовински исплатио износ од 5.000 евра, и то износ од 1.000 евра, износ од 500 евра, износ од 300 евра, износ од 1.000 евра, износ од 700 евра и износ од 500 евра, без признанице, с тим што је он на првобитној признаници уписивао износе које му је предавао, а да између њега и тужиоца није постојао договор да се део цене измири продајом путничког возила, нити је износ од 5.000 евра који је унет у потписану признаницу, представљао вредност његовог возила.

Наиме, према одредби члана 7 став 2 ЗПП, суд утврђује све чињенице од којих зависи одлука о основаности захтева. Према садржини одредбе члана 8 овог закона произлази да суд по свом уверењу на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка одлучује које чињенице ће узети као доказане. Из овог произлази да ЗПП прихвата слободну оцену доказа као једно од начела које суду омогућује да одлучује на основу свог слободног уверења, али тако да то уверење мора проистећи из савесне и брижљиве оцене доказа и резултата целокупног поступка. Слободно судијско уверење ограничено је изведеним доказима и оценом тих доказа који морају да се крећу у границама логичног размишљања и закључивања. Обавеза је суда да на одговарајући начин образложи на који начин је утврдио релевантне чињенице, јер слободна оцена не дозвољава произвољност, арбитрерност и слободно закључивање, већ суштинску анализу и оцену сваког доказа по његовој унутрашњој вредности и узајамној вези са другим доказима или утврђеним чињеницама. Одредбом члана 231 став 1 ЗПП, прописано је да ако суд на основу изведених доказа не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, о постојању те чињенице закључиће применом правила о терету доказивања. Ставом другим истог члана прописано је да странка која тврди да има неко право сноси терет доказивања чињенице које је битна за настанак или остварење права, уколико законом није друкчије прописано, док је ставом трећим овог члана прописано да странка која оспорава постојање неког права сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остварење тог права.

Полазећи од цитираних законских одредби, првосетпени суд је дао разлоге из којих је прихватио исказ тужиоца, с обзиром да тужени, иако је био уредно позван да буде саслушан, као парнична странка и да оспори наводе тужиоца, чиме му је дата могућност да расправља пред судом, није приступио на рочиште заказано за 09.03.2023.

године, нити је на наведено рочиште приступио његов пуномоћник, с тим да нису оправдали свој изостанак. Суд је ценио и изјаве саслушаних сведока ВВ из ..., саслушаног на рочишту дана 01.06.2023. године, који је изјавио да је из приче тужиоца када га је звао да га части за возило "Mercedes", сазнао на који начин је прибавио возило, односно да је он туженом уступио половни камион за шта му је тужени дао нешто новца и то возило, док је сведок ГГ из ... саслушан на истом рочишту изјавио да га је тужилац позвао да му поправи приколицу и да је тужилац туженом уступио половни камион са приколицом, а тужени је тужиоцу на име дела купопродајне цене уступио половни "Mercedes" који су проценили да вреди око 5.000 евра, с тим да је тужени тужиоцу дао још 1.000 евра на име разлике између цене камиона и возила "Mercedes", а да за остатак купопродајне цене тужени тужиоцу испоручи дрва, што није учинио. Истом сведоку је познато да је тужени узео мерцедес од тужиоца, како би га регистровао, па је он са тужиоцем ишао два пута у Смедерево да би узели аутомобил, али је тужени одбио да га врати тужиоцу. Из исказа сведока ДД, утврђено је да је био присутан када су се у тужиоцевом домаћинству тужилац и тужени усмено договорили да тужилац туженом уступи у својину и државину свој половни камион са приколицом и дизалицом који су процењени на износ од 13.000 или 14.000 евра, а да заузврат тужени тужиоцу уступи у својину свој половни "Mercedes" путничко возило, чију вредност су проценли на 5. 000 или 6.000 евра, а да остатак тужени тужиоцу исплати у новцу, а нешто у природи испоруком огрева-дрва. У његовом присуству тужени је тужиоцу дао 1.000 евра, те је лично са тужиоцем истог дана, негде средином септембра 2020. године отишао код туженог у Смедерево и у његовом присуству тужилац је преузео возило "Mercedes", које је касније тужени узео и није вратио тужиоцу. Дакле, првосетпени суд је дао разлоге због којих није поклатио поверење наводима туженог из одговора на тужбу, као и речима његовог пуномоћника са рочишта од 29.06.2022. године, јер су у супротности са наводима у тужби и исказима тужиоца и саслушаних сведока.

Како се ни другим наводима жалбе туженог не доводи у сумњу законитост и правилност побитане пресуде, то је овај суд на основу одредбе члана 390 ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Међутим, у вези са одлуком у преиначујућем делу, по налажењу овог суда првостепени суд је погрешно применио материјално право и то одредбу члана 395 ЗОО, на чију правилну примену Апелациони суд као другостепени пази по службеној дужности.

Наиме, одредбом члана 395 ЗОО, прописано је да ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниој валути или злату, њено испуњење може се захтевати у домаћем новцу према курсу који је важио у тренутку испуњења обавезе. Првостепени суд је приликом одлучивања о тужбеном захтеву тужиоца пропустио да обавезе туженог да на досуђени износ дуга од 9.200 евра, у складу са одредбом члана 395 ЗОО тужиоцу исплати дуг у домаћем новцу према средњем курсу НБС који је важио у тренутку испуњења обавезе. Из наведеног разлога, Апелациони суд у Београду је преиначио првостепену пресуду у преосталом делу става првог изреке и обавезао туженог да досуђен износ дуга од 9.200 евра као и припадајућу законску затезну камату, исплати у динарској противвредности према средњем курсу НБС на дан испуњења обавезе.

Из наведених разлога Апелациони суд у Београду је одлучио као у ставу другом изреке на основу одредбе члана 394 тачка 4 ЗПП.

Ставом трећим изреке, овај суд је применом одредбе члана 165 став 1 ЗПП, одбио захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка и то трошкове на име састава жалбе и за судску таксу за жалбу и другостепену одлуку, јер је његова жалба у вези са одлуком о главном захтеву оцењена као неоснована, а извршено преиначење које се тиче начина исплате главног дуга и досуђене камате не оправдава досуђивање трошкова жалбеног поступка.

**Председник већа-судија
др Драгица Попеску, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић